

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Факультет фізичної терапії та ерготерапії

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 024 «Хореографія»

Факультет педагогічної освіти, післядипломної та заочної освіти

Львів – 2020

Робоча програма з дисципліни «Психологія та педагогіка» для студентів: галузі знань: 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»; галузь знань: 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 024 «Хореографія».

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Соловйов В.Ф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології.

Протокол № 1 від “31” серпня 2020 року

Завідувач кафедри
педагогіки та психології _____

Соловйов В.Ф.

“31” серпня 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

для спеціальності – 227 «фізична терапія, ерготерапія»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	<i>Галузі знань: 22 Охорона здоров'я, спеціальності: 227 Фізична терапія, ерготерапія</i>	Нормативна	
Модулів - 3	<i>Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія</i>	Рік підготовки:	
Змістовних модулів - 3		2	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		4	
Тижневих годин: - для <i>денної</i> форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін: - для <i>заочної</i> форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	
		Лабораторні	
		26 год.	
		Самостійна робота	
		100 год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: екзамен			

2. Опис навчальної дисципліни

Для спеціальності – 224 «хореографія»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	<i>Галузі знань: 02 культура і мистецтво, спеціальності:024 Хореографія</i>	Нормативна	
Модулів - 3	<i>Спеціальність: 024 Хореографія</i>	Рік підготовки:	
Змістовних модулів - 3		2	2
		Семестр	
Загальна кількість годин - 150	3	3, 4	
Тижневих годин: - для <i>денної</i> форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін: - для <i>заочної</i> форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	12
		Лабораторні	
		26 год.	8
		Самостійна робота	
		100 год.	130
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: екзамен			

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка» є формування у студентів базових знань про основні закономірності функціонування психіки, для розуміння механізмів, які забезпечують ефективність навчального процесу та формують оптимальні методи засвоєння знань та педагогічну скерованість мислення студентів.

Завданням вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія» є наступні:

- Дати необхідні знання про психологічні особливості особистості різних вікових періодів та методи їх формування;
- Розкрити психологічну структуру професійної діяльності майбутнього фахівця;
- Забезпечити студентів необхідними знаннями про методи управління та корекції власними психічними станами;
- Озброїти знаннями про психологічну структуру малої групи;
- Навчити методам діагностики та формування колективу;
- Сформувати комунікативні навички та вміння будувати процес спілкування;
- Засвоїти найважливіші поняття: виховання, освіта, особистість, розвиток та інші;
- Ознайомитись з найбільш значимими сучасними педагогічними ідеями та теоріями;
- Навчитись теоретично обґрунтовано описувати і пояснювати реальні педагогічні ситуації ;
- Оволодіти алгоритмами вирішення педагогічних задач;
- Набути навичок самостійної роботи з педагогічною літературою;
- Ознайомитися з найважливішими нормативними документами про школу і освіту;
- Набути навичок професійної рефлексії (самооцінки).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- закономірності психічних явищ, методи їх діагностики;
- засоби впливу та корекції психічних явищ, методи їх діагностики;

- засоби впливу та корекції психічних станів та властивостей;
- особливості їх прояву в обраному виді діяльності;
- виявляти, описувати, пояснювати педагогічні факти, явища та процеси в реальному житті.

вміти:

- Проводити психолого-педагогічні спостереження;
- Враховувати індивідуально-психологічні особливості особистості в учбово-виховному процесі;
- Корегувати актуальні психічні стани індивіда та впливати на процес його комунікації;
- Діагностувати соціально психологічні явища первинної групи;
- Самостійно поповнювати педагогічні знання;
- Формувати первинні навички дослідницької роботи та професійної рефлексії (самооцінки).

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. «Загальні основи психології і педагогіки»

Тема 1. Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології.

Тема 2. Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.

Тема 3. Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки.

Тема 4. Історія українського шкільництва та педагогіки.

Тема 5. Психологічна структура особистості.

Тема 6. Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.

Змістовний модуль 2 «Розвиток особистості та виховання.

Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.»

Тема 7. Темперамент. Характер.

Тема 8. Когнітивна сфера особистості – відчуття та сприймання.

Тема 9. Поняття про пам'ять та мислення.

Тема 10. Емоційна та мотиваційна сфера особистості.

Тема 11. Соціально-психологічні основи спілкування.

Змістовний модуль 3. «Теорія освіти, навчання та виховання»

Тема 12. Процес навчання. Методи і засоби навчання. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі.

Тема 13. Сутність процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи, форми та засоби виховання.

Структура навчальної дисципліни

для спеціальності – 227 «фізична терапія, ерготерапія»

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	і н д .	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовний модуль 1. «Загальні основи педагогіки та психології»												
Тема 1. Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології.	11	2	2			7						
Тема 2. Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.	11	2	2			7						
Тема 3. Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки.	12	2	2			8						
Тема 4. Історія українського шкільництва та педагогіки.	12	2	2			8						
Тема 5. Психологічна структура особистості.	12	2	2			8						
Тема 6. Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.	12	2	2			8						
Разом за змістовним модулем 1.	70	12	12			46						
Змістовний модуль 2. «Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.»												
Тема 7. Темперамент. Характер.	12	2	2			8						
Тема 8. Когнітивна сфера особистості – відчуття та сприймання.	14	2	4			8						

Тема 9. Поняття про пам'ять та мислення.	14	2	4			8						
Тема 10. Емоційна та мотиваційна сфера особистості.	13	2	4			7						
Тема 11. Соціально-психологічні основи спілкування.	13	2	4			7						
Разом за змістовним модулем 2.	66	10	18			38						
Змістовний модуль 3. «Теорія освіти, навчання та виховання»												
Тема 12. Процес навчання. Методи і засоби навчання. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі.	16	2	6			8						
Тема 13. Сутність процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи, форми та засоби виховання.	16	2	6			8						
Разом за змістовним модулем 3.	32	4	12			16						
Усього годин	150	24	26			100						

Структура навчальної дисципліни

для спеціальності – 024 «хореографія»

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовний модуль 1. «Загальні основи педагогіки та психології»												
Тема 1. Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології.	11	2	2			7	11	1				10
Тема 2. Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.	11	2	2			7	11	1				10
Тема 3. Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки.	12	2	2			8	12	1		1		10
Тема 4. Історія українського шкільництва та педагогіки.	12	2	2			8	12	1		1		10
Тема 5. Психологічна структура особистості.	12	2	2			8	12	1		1		10
Тема 6. Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.	14	2	2			8	12	1		1		10
Разом за змістовним модулем 1.	70	12	12			46	70	6		4		60
Змістовний модуль 2. «Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.»												
Тема 7. Темперамент. Характер.	12	2	2			8	11	1				10
Тема 8. Когнітивна сфера особистості – відчуття та сприймання.	14	2	4			8	12	1		1		10

Тема 9. Поняття про пам'ять та мислення.	14	2	4			8	11	1				10
Тема 10. Емоційна та мотиваційна сфера особистості.	13	2	4			7	12	1		1		10
Тема 11. Соціально-психологічні основи спілкування.	13	2	4			7	11	1				10
Разом за змістовним модулем 2.	66	10	18			38	57	5		2		50
Змістовний модуль 3. «Теорія освіти, навчання та виховання»												
Тема 12. Процес навчання. Методи і засоби навчання. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі.	16	2	6			8	12	1		1		10
Тема 13. Сутність процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи, форми та засоби виховання.	16	2	6			8	11			1		10
Разом за змістовним модулем 3.	32	4	12			16	23	1		2		20
Усього годин	150	24	26			100		12		8		130

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна хореографія
1.	Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології.	2	1
2.	Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.	2	1
3.	Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки.	2	1
4.	Історія українського шкільництва та педагогіки.	2	1
5.	Психологічна структура особистості.	2	1
6.	Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного па фізичного розвитку особистості.	2	1
7.	Темперамент. Характер.	2	1
8.	Когнітивна сфера особистості – відчуття та сприймання.	2	1
9.	Поняття про пам'ять та мислення.	2	1
10.	Емоційна та мотиваційна сфера особистості.	2	1
11.	Соціально-психологічні основи спілкування.	2	1
12.	Процес навчання. Методи і засоби навчання. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі.	2	1
13.	Сутність процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи, форми та засоби виховання.	2	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна хореографія ²
1.	Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології.	2	
2.	Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.	2	
3.	Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки.	2	1
4.	Історія українського шкільництва та педагогіки.	2	1
5.	Психологічна структура особистості.	2	1
6.	Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного па фізичного розвитку особистості.	2	1
7.	Темперамент. Характер.	2	
8.	Когнітивна сфера особистості – відчуття та сприймання.	4	1
9.	Поняття про пам'ять та мислення.	4	
10.	Емоційна та мотиваційна сфера особистості.	4	1
11.	Соціально-психологічні основи спілкування.	4	
12.	Процес навчання. Методи і засоби навчання. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі.	2	1
13.	Сутність процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи, форми та засоби виховання.	2	1

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна хореографія
1.	Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології.	7	10
2.	Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.	7	10
3.	Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки.	8	10
4.	Історія українського шкільництва та педагогіки.	8	10
5.	Психологічна структура особистості.	8	10
6.	Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.	8	10
7.	Темперамент. Характер.	8	10
8.	Когнітивна сфера особистості – відчуття та сприймання.	8	10
9.	Поняття про пам'ять та мислення.	8	10
10.	Емоційна та мотиваційна сфера особистості.	7	10
11.	Соціально-психологічні основи спілкування.	7	10
12.	Процес навчання. Методи і засоби навчання. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі.	8	10
13.	Сутність процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи, форми та засоби виховання.	8	10

8. Індивідуальні завдання

Тематика рефератів

1. Розвиток психологічної науки.
2. Перспективи розвитку сучасної психології.
3. Практичні аспекти застосування психологічних знань.
4. Роль міфологічних уявлень у становленні психологічної науки.
5. Особливості проведення експериментальних досліджень у психології.
6. Міждисциплінарні поняття в педагогіці
7. Видатні українські педагоги ХІХ- початку ХХ ст.
8. Розгляд основних теорій особистості.
9. Сучасні уявлення про особистість.
10. Як краще долати життєві кризи.
11. Про причини та природу особистісних розладів.
12. Агресивна поведінка дітей, чинники та шляхи попередження.
13. Криза сьомого року життя: її симптоми та шляхи подолання.
14. Центральні психологічні новоутворення пізнього дитинства.
15. Особливості переживання закоханості в юнацькому віці.
16. Як виховати генія?
17. Використання близнюкового методу при дослідженні темпераменту.

18. Формування характеру людини.
19. Прояви темпераменту: кроскультурний аспект. Чи можна виділяти «національний колорит» на основі властивостей темпераменту значної частини населення?
20. Спільні та відмінні риси чутливості людини та тварин.
21. Таємниця «шостого» відчуття: специфічна чутливість людини.
22. Синестезія у творчості.
23. Особливості сприймання часу людиною.
24. Використання мнемічних прийомів у повсякденній практиці.
25. Розлади пам'яті людини.
26. Вікові особливості протікання процесів пам'яті.
27. Психологічні механізми мимовільного запам'ятовування.
28. Особливості розвитку моторної пам'яті.
29. Теорія штучного інтелекту – міф чи реальність?
30. Роль та місце емоцій у сучасному світі.
31. Психологія емоційних переживань. Відмінності емоційного реагування у людей.
32. Психологія дружби.
33. Психологія кохання.
34. Основні характеристики спілкування.
35. Принципи переконання та групового впливу на прикладі втягування у секти.
36. Вплив «комунікатора» та зміст повідомлення.
37. Рівні навчання та типи учнів за стилями навчіння.
38. Поняття індивідуального підходу у навчанні.
39. Основні концепції навчання: концепція випереджуючого розвитку, концепція проблемного навчання, концепція «від абстрактного до конкретного».
40. Основні проблеми екологічного виховання в сучасному українському суспільстві;
41. Моральне виховання як фундамент всієї системи виховної роботи;
42. Фізичне виховання, формування здорового способу життя;

9. Методи навчання

Лекції: проблемні, з запланованими помилками, лекція-візуалізація.

Практичні заняття: дискусія, виконання тестових методик, вирішення психологічних задач та ситуацій.

10. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія» здійснюється *поточний* контроль у вигляді опитування, оцінки індивідуальних завдань, оцінка за результатами виконання тестових методик та інтерпретації їх результатів та участі студентів у дискусіях.

Тематичний контроль проводиться у тестовій формі за темами кожного змістовного модуля.

Підсумковий контроль (залік, екзамен) проводиться в усній формі за заліковими та екзаменаційними питаннями.

11. Розподіл балів, які отримують студенти при здачі заліку

Поточне тестування та самостійна робота													Екзамен	Сума
Змістовний модуль 1.						Змістовний модуль 2.					Змістовний модуль 3.			
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	50	100
4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	7	8		

T 1, T 2, T 13 – теми змістовних модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C	задовільно	
68 - 74	D		
61 - 67	E		
35 - 60	F_x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За результатами всіх набраних балів кожному студентові виставляється кількість балів від 0 до 100, оцінка за чотирибальною національною шкалою і за шкалою ECTS.

При здачі екзамену студент отримує позитивну оцінку, якщо він набрав 18 і більше балів, в подальшому він складає іспит в усній формі за білетом,

який вбирає в себе два питання і додатково набирає від 0 до 50 балів. За результатами складання іспиту виводиться підсумкова оцінка шляхом додавання отриманих балів упродовж семестру та оцінки на іспиті.

12. Методичне забезпечення

11.1. Тексти лекцій.

11.2. Плани практичних занять.

11.3. Розробки тем, які винесені на самостійну роботу.

Рекомендована література

1. Боднарчук О.І., Боднарчук Л. І. Основи психології та педагогіки: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2001. – 168 с.
2. Божович Л.В., Славина Л.С. Психическое развитие школьника и его воспитание. М.,1979.
3. Ващенко Г. Виховний ідеал (записки виховника). Полтава, 1994.
4. Винникот Д.В. Разговор с родителями. М., 1994.
5. Гамезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по психологии. – М.: Педагогическое общество России, 2001. – 276 с.
6. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию: Курс лекций. – М.: ЧЕРо, 1999. – 336 с.
7. Загальна психологія: Навч. посіб. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. – К.: АПН, 1999. – 463 с.
8. Історія педагогіки /За ред. С.Грищенко.К.,1973.
9. Кон И.С. Психология ранней юности. – М.: Просвещение, 1989.
10. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2000.
11. Мойсеюк Н. Педагогіка. Навч. посібник. К.,1999.
12. Немов Р. С. Психология. Кн. 1. – М.: ВЛАДОС, 1997. – 688 с.
13. Основи психології: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К.: Либідь, 1996. – 623 с.
14. Основы психологии: практикум / Ред.-сост. Л. Д. Столяренко. – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 704 с.
15. Партико Т. Б. Загальна психологія. – К.: Ін Юре, 2008. – 416 с.
16. Партико Т. Б. Курс загальної психології: Навч. посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 208 с.
17. Педагогика /Учебник для ВУЗов под ред. Бордовской Н. Питер,2000.
18. Подласый И. Педагогика. М.,”Просвещение”,1996.
19. Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова. – М.: Педагогика-Пресс, 1996. – 440 с.
20. Психология личности: Словарь-справочник / Под ред. П. П. Горностая, Т. М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320 с.
21. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. – К.: Вища школа, 1982. – 216 с.
22. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2000. – 558 с.

23. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. – СПб.: Питер Ком, 1999. – 720 с.
24. Слободчиков В. И., Исаев Е. И. Психология человека: Введение в психологию субъективности. – М.: Школа-Пресс, 1995. – 384 с.
25. Словарь практического психолога / Сост. С. Ю. Головин. – Минск: Харвест, 1997. – 800с.
26. Столяренко Л. Д. Основы психологии. – 3-е изд. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. – 672с.
27. Сухомлинський В. Батьківська педагогіка. К., 1979.
28. Фіцула М. Педагогіка: Посібник. Київ: "Академія", 2000.
29. Ягупов В.В. Педагогіка. Київ: "Либідь", 2002., 553с.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Журнал «Сучасна Освіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://s-osvita.com.ua/>
2. [Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України](http://mon.gov.ua/) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>
3. [Національна академія педагогічних наук України](http://nauka.gov.ua/) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nauka.gov.ua/
4. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/>
5. Освітній проект ІНТЕРШКОЛА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://is4all.in.ua/>
6. Остров Знаний [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ostriv.in.ua/>
7. Партнерство в навчанні: освітня мережа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.partnersinlearningnetwork.com/>
8. Педагогическая библиотека [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pedlib.ru>.
9. Педагогіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pedagogika.at.ua>.
10. Педагогічні персоналії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pedagogika.at.ua/publ/pedagogichni_personaliji/6.
11. Програма Intel «Навчання для майбутнього» [Електронний ресурс] // Intel. Навчання для майбутнього в Україні. – Режим доступу: <http://www.iteach.com.ua/>
12. Almamater: [Всё для преподавателей!](http://almamater.com.ua/) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://almamater.com.ua/>
13. European Training Village : Policy Report [Electronic resource]. – Access mode : <http://www2.trainingvillage.gr/etv/policyreport/policyreport.asp>.
14. Europeana [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.europeana.eu/portal/>.
15. Eurydice — Network on Educational System and Policies in the Europe / EACEA [Electronic resource]. – Access mode : http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php.
16. Базова та допоміжна література розміщена в електронній бібліотеці на інтернет-ресурсі: www.psytopos.lviv.ua <http://www.psy.msu.ru>, <http://psylib.kiev.ua/>; www.psychology.net.ru; www.openweb.ru; www.myword.ru <http://lib.pu.if.ua>. – Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
17. <http://www.pu.if.ua/depart/PedagogicalPsychology/ua/4228/> - кафедра педагогічної та вікової психології.
18. <http://www.nbuv.gov.ua/>- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
19. <http://hklib.npu.edu.ua/>- Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
20. <http://www.koob.ru/>- електронна бібліотека «Куб».
21. <http://upsihologa.com.ua/>- портал професійних психологів України «У психолога»